

Tản mạn về Hoàng thái tử Bảo Long thời lưu vong ở Pháp

09:10 | 18/04/2014

NGUYỄN HỒNG TRÂN

Như chúng ta biết, vua Bảo Đại đã tuyên bố thoái vị từ năm 1945, nhưng cho đến giữa thập niên 1950, mong muốn và tính toán cho việc đưa Hoàng thái tử Bảo Long lên ngôi chấp chính vẫn còn âm ỉ.

Thái tử Bảo Long thời trẻ

(Ảnh tư liệu từ ITN)

Trên đất Pháp, Bảo Long được chăm chút chuyện học hành; chăm sóc bảo vệ theo tiêu chuẩn của một ông hoàng. Thế nhưng, khác với Bảo Đại, Bảo Long luôn cố gắng thoát khỏi bóng dáng chiếc áo bào Vương gia.

Năm 1948, sau khi sang Pháp, bà Nam Phương quyết định cho Bảo Long vào học trường Roches. Đây là một trường đứng đắn, kỷ luật rất nghiêm khắc, được nhà thờ Công giáo bảo trợ. Bà rất hiểu tính nết bướng bỉnh khó bảo của con trai và hy vọng học trường này sẽ làm cho con bà được trở nên thuần thực, trưởng thành hơn.

Bảo Long cố gắng khép mình vào kỷ luật học đường, song tước vị

hoàng tử kế nghiệp cũng cho cậu được hưởng một số đặc quyền như: Khẩu phần được ưu tiên chia nhiều thức ăn hơn. Cậu ta còn đem chia bớt thức ăn, thức uống cho các bạn.

Bảo Long thông minh, sáng dạ, nhanh chóng hòa nhập với tập thể. Anh ta giỏi văn chương, ngôn ngữ Pháp, còn các môn khác thì bình thường. Tuy nhiên, nhiều lần cậu ta cũng đứng hàng đầu trong bảng tổng xếp hạng.

Thời gian đầu, các thầy cô giáo và bạn học lúng túng không biết xưng hô thế nào cho phải với tước vị cao quý của Bảo Long. Cuối cùng ông hiệu trưởng chọn tên Philippe để đặt cho cậu Hoàng Thái tử này. Bảo Long về hỏi lại mẹ, cuối cùng cả hai đều đồng ý.

Bảo Long rất giống cha về sở thích thể thao, ông biết chơi nhiều môn. Đây cũng là đặc thù của nhà trường. Phần lớn các buổi chiều đều dành cho hoạt động thể thao. Sinh hoạt lớp có trưởng lớp điều khiển, được gọi là “đội trưởng”. Bảo Long được lòng bạn bè nên từ lớp đệ nhị bậc Trung học ông được chỉ định làm trưởng lớp.

Lên 17 tuổi, Bảo Long đỗ tú tài triết học, nhưng vẫn luôn luôn có cảnh binh đi kèm. Sau này Bảo Long kể lại: “Tôi phải sống ngăn cách với thế giới xung quanh, đi đâu đều có cảnh binh bảo vệ, mặc dù ở Cannes là cả một thế giới ăn chơi, có ô tô sang trọng, có máy bay riêng, có gia nhân đầy tớ. Tóm lại tôi không biểu sao người ta lại bắt tôi sống trong ký túc xá trường trung học Roches, kỷ luật khắt khe, thiếu thốn mọi thứ. *Sau này tôi mới hiểu, chính mẹ tôi muốn tránh cho tôi khỏi bị nuông chiều quá, tránh cuộc sống phóng đãng như cha tôi, một lối sống đã gây cho bà nhiều đau khổ*”.

Càng nghĩ, Bảo Long càng thấy thương mẹ Nam Phương. Nhớ hồi còn nhỏ ở đất Việt, mẹ lo chăm sóc chu đáo cho bà nội, cho cha và các con. Bảo Long là con đầu rồi đến các em gái Phương Mai, Phương Liên, Phương Dung và em trai Bảo Thắng. Sau này lưu vong sang Pháp, mấy anh chị em cùng một cha mẹ mỗi người ở một nơi làm ăn sinh sống cũng ít khi được sum họp gia đình toàn diện. Mặt khác vì cựu hoàng Bảo Đại cũng đa thê thiếp nên bà Nam Phương cũng buồn mà thủ phận phải ở riêng một nơi khác. Bà cũng biết chồng mình có tính tình mê sắc mỹ nữ như vậy nên bà “Thôi đành như thế thì thôi, cứ để số phận cho Trời định lo...”. Tuy vậy, bà vẫn thường nhắc các con phải biết anh em ruột của

mình, dù có cùng cha khác mẹ cũng là ruột thịt. Các con không nên thờ ơ để rồi có khi mắc sai lầm loạn luân để dòng tộc, bà con, thiên hạ chê cười phải mang tiếng cả đời.

Thế rồi Bảo Long nghe lời mẹ tìm hiểu và biết được cụ thể về bà con nội thân của gia đình mình:

* Bà mẹ đẻ: Nguyễn Thị Hữu Lan, tức Nam Phương Hoàng hậu, quê ở Gò Công, Tiền Giang, Việt Nam, người Công giáo, có 5 con: 1. Nguyễn Phúc Bảo Long (Sn: 4/1/1936), 2. NP. Phương Mai (1/8/1937), 3. NP. Phương Liên (3/11/1938), 4. NP. Phương Dung (5/2/1942) NP. Bảo Thăng (9/12/1943).

* Bà thứ 2: Thứ Phi Bùi Mộng Điệp, người Hà Nội (quê gốc Bắc Ninh) có 3 con, con gái đầu và 2 con trai:

1. NP. Phương Thảo (1946), còn sống ở Pháp. 2. NP. Bảo Hoàng (1954-1955), 3. NP. Bảo Sơn (1957- 1987), tử nạn tại Nhật.

* Bà thứ 3: Lý Lệ Hà (quê Thái Bình) vũ nữ, không con.

* Bà thứ 4: Hoàng Tiểu Lan (người Hoa lai Pháp), vũ nữ, có một con gái là NP. Phương An, hiện sống ở Hawaii, Mỹ.

* Bà thứ 5: Lê Thị Phi Ánh (quê ở Huế), có 2 con: 1 gái, 1 trai.

1. NP. Phương Minh (1950 - 2012). 2. NP. Bảo Ân (1951), sống ở Quận Cam, Hoa kỳ.

* Bà thứ 6: Vicky (người Pháp) có một con gái là NP. Phương Từ, hiện sống ở Pháp.

* Bà thứ 7: Clément (người Pháp), vũ nữ, không con.

* Bà thứ 8: Monique Marie Eugene Baudot, không con.

Tuy Bảo Long đã cố tìm hiểu về những người vợ con của cha mình, nhưng những anh chị em cùng cha khác mẹ ít khi liên hệ thân thiết với nhau, nên dần dần anh chị em xa rời nhau. Nhất là vào thời kỳ Bảo Long bị khủng hoảng về kinh tế đã đem bán mấy trăm thứ tài sản quý giá mà cựu hoàng Bảo Đại giao cho cất giữ.

Điều đó càng làm cho mối bất hòa trong gia đình cựu hoàng Bảo Đại càng tăng lên.

Còn chuyện học hành của Bảo Long thì sau khi đỗ tú tài xong, Bảo Long ghi tên học dự thính cả hai trường một lúc: trường Hành chính và trường Luật. Thế rồi, đột nhiên Bảo Long muốn từ bỏ cuộc sống được chiều chuộng quá mức, có nhiều xe ô tô sang trọng, kể cả các thanh tra Tổng nha tình báo chăm chú bảo vệ mình để xin đứng vào hàng ngũ chiến đấu. Ông cho cha ông biết ý định từ bỏ vai trò kế vị ngôi báu mà người ta giao cho ông từ khi chào đời và muốn trở về nước, theo học trường võ bị Đà Lạt mới thành lập để trở thành sĩ quan quân đội quốc gia (của chính phủ Bảo Đại làm quốc trưởng Việt Nam thời đó).

Thái tử Bảo Long thời học viên sĩ quan của Pháp
(Ảnh tư liệu từ ITN)

Bất ngờ trước ý định của con trai, cựu hoàng Bảo Đại ban đầu chối từ vì ông không muốn con trai ông làm vật hy sinh. Thấy Bảo Long tha thiết theo đuổi binh nghiệp hơn là làm chính trị, Bảo Đại cho con vào học trường võ bị Saint Cyr, có tiếng hơn và... an toàn hơn.

Ngoài ra ông thường nói: “Làm gì có giải pháp Bảo Đại mà chỉ có một giải pháp của người Pháp mà thôi!”. Trong lòng bực bội nhưng Bảo Long tuân lệnh cha, không trở lại Việt Nam.

Bảo Long rất ít giống cha. Trong khi vẫn nói ông quyến luyến và khâm phục cha nhưng ông hết sức cố gắng để không giống cha. Tất cả những gì là kiêu căng, hợm hĩnh và tự mãn đều xa lạ đối với ông. Tính tình Bảo Long hướng về cái bi thảm còn cha ông thì ngược lại, ham chơi, thích hưởng lạc.

Năm 1953, Bảo Long được phong Hoàng Thái tử để chuẩn bị kế thừa chức vị khi Bảo Đại tạ thế. Nhưng tình hình chính trị thay đổi, “Quốc trưởng” Bảo Đại bị Ngô Đình Diệm theo Mỹ bày trò trưng cầu dân ý để hạ bệ cựu hoàng một cách nhục nhã. Tài sản riêng của Bảo Đại ở Việt Nam, bị chế độ Ngô Đình Diệm tịch thu. Thái tử rơi vào cơn khủng hoảng tinh thần nghiêm trọng.

Cuối năm 1956, sau hai năm học, ông phải chọn một trường thực hành. Năm học thực hành kết thúc, ông nghĩ đến... cái chết. Một cái chết nhanh chóng, nếu có thể, phải là cái chết vẻ vang. Ông không vượt qua được nỗi đau mất nước và quên đi thất bại thảm hại của cha ông.

Chàng thanh niên kế vị triều Nguyễn quyết định dứt khoát, tìm đến cái chết để khỏi phải đau khổ, để chấm dứt sự khủng hoảng về tinh thần của mình. Thay vì tự tử, ông xin chuyển sang đội quân lê dương để đi chiến đấu ở Algérie. Ông nghĩ đó là cách chắc chắn nhất để không bao giờ phải nghĩ lại nữa và tự kết liễu đời mình nhanh nhất. Phải gần 3 tháng sau, ông mới nhận được công văn chấp thuận của Bộ Chiến tranh.

Khi biết quyết định của con, Bảo Đại cũng như Nam Phương “tôn trọng ý nguyện của con” không tìm cách làm thay đổi sự lựa chọn của con, tránh không gợi vấn đề và giữ im lặng, không bộc lộ cơn xúc động trước mặt con.

10 năm phục vụ ở Algérie đã để lại trong ông một dư vị cay đắng. Đao quân ông đã làm lạc phục vụ suốt 10 năm, không để lại cho

ông một kỷ niệm nào tốt đẹp. Ông đã mất thăng bằng về tinh thần và ngày một tuyệt vọng.

Sau đó, Bảo Long rời quân đội làm việc trong một chi nhánh ngân hàng có hội sở giao dịch khá to và đẹp trên đại lộ Opéra. Ông là người có tài, có kinh nghiệm dày dặn trong việc làm cho tiền của mẹ ông sinh sôi. Ông phụ trách công việc đầu tư tiền của khách hàng ra nước ngoài, đem lại lợi ích cho họ.

Đến giờ ăn trưa, ông cũng dừng lại trước một quầy hàng có mái che rồi bước vào mua một bánh mì kẹp thịt như tất cả mọi người. Trái với cha, ông khá giàu có. Từ văn phòng ngân hàng, ông quản lý tài sản thừa kế của mẹ, quan tâm đến việc sinh lợi, giữ được đôi chút ổn định sau bao nhiêu năm bão tố tinh thần.

Ông sống trong một căn hộ đẹp ở đường Marais, không gia đình, không vợ con. Ông luôn luôn day dứt vì cuộc sống lưu vong. Cuộc sống nhiều tai tiếng về cha... Những tranh chấp kiện tụng giữa hai cha con về chuyện chia nhau báu vật khiến tâm trạng ông lúc nào cũng u uất, buồn phiền.

Ông qua đời ngày 28/7/2007, tại Bệnh viện Sens (Pháp) và lễ an táng được tổ chức vào ngày 2/8/2007, chỉ bao gồm những người thân thích của gia đình. Hưởng thọ 71 tuổi

Thế đấy, “Sông có khúc, người có lúc”. Một vị Hoàng Thái tử (con vua Bảo Đại - vị vua cuối cùng của triều Nguyễn) đã lưu vong ở Pháp rồi qua đời một cách lặng lẽ tại đất khách quê người mà không để lại điều gì vinh dự cho hoàng tộc, cho đất Việt cả. Thật là đáng tiếc! đáng tiếc lắm!...

Nguyễn Hồng Trân
(SDB12/03-14)

Chuyển đến: [NgườiViệtGốcỞt](#)

Ngày 23/3/4893 – Giáp Ngọ (22/4/2014)

www.vietnamvanhien.net